

Электрон әлеміне саяхат: Аярудың
таңғажайып шытырманы

Ботагөз Әрінтаева

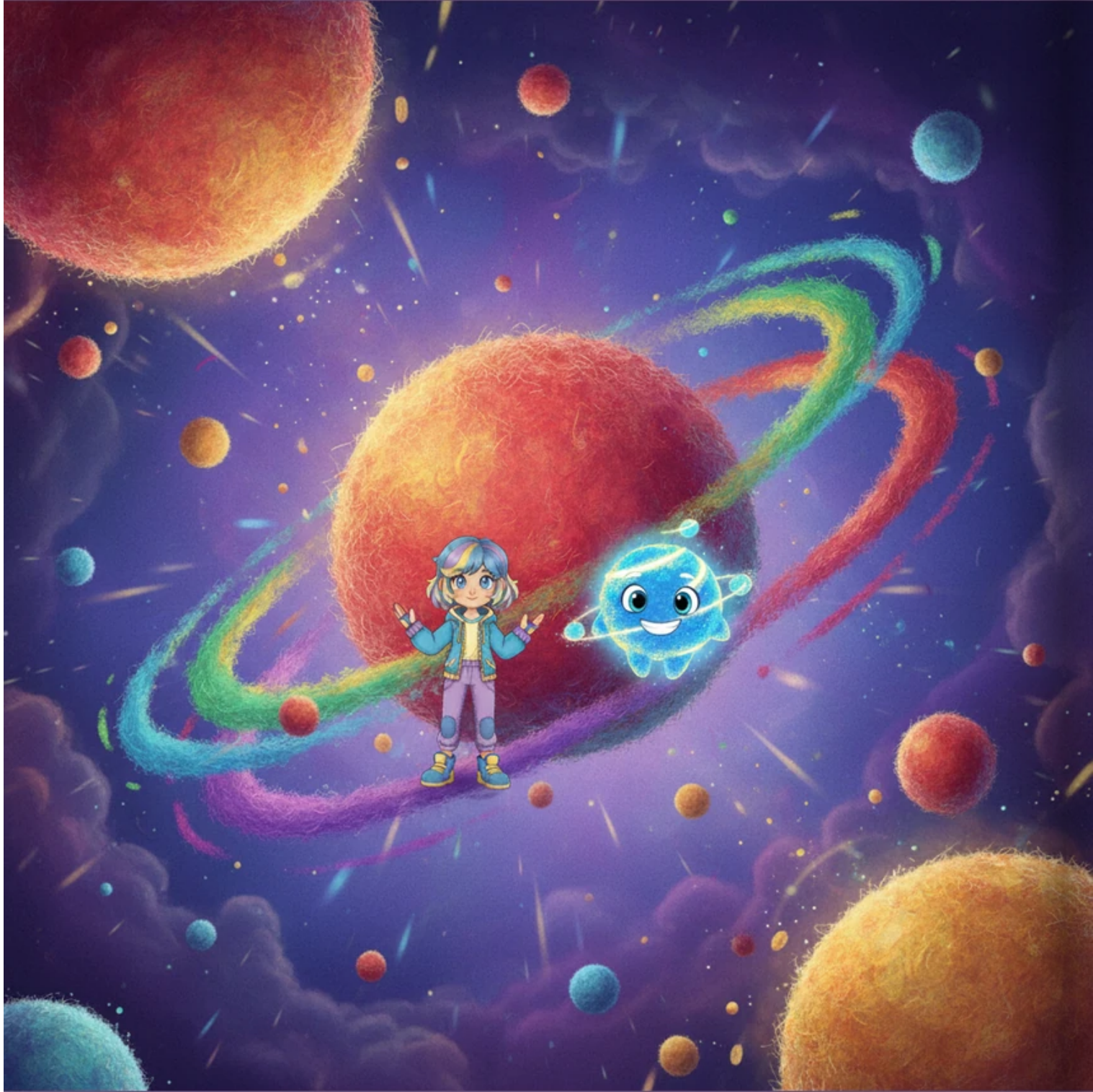
COSMIC COMPASS

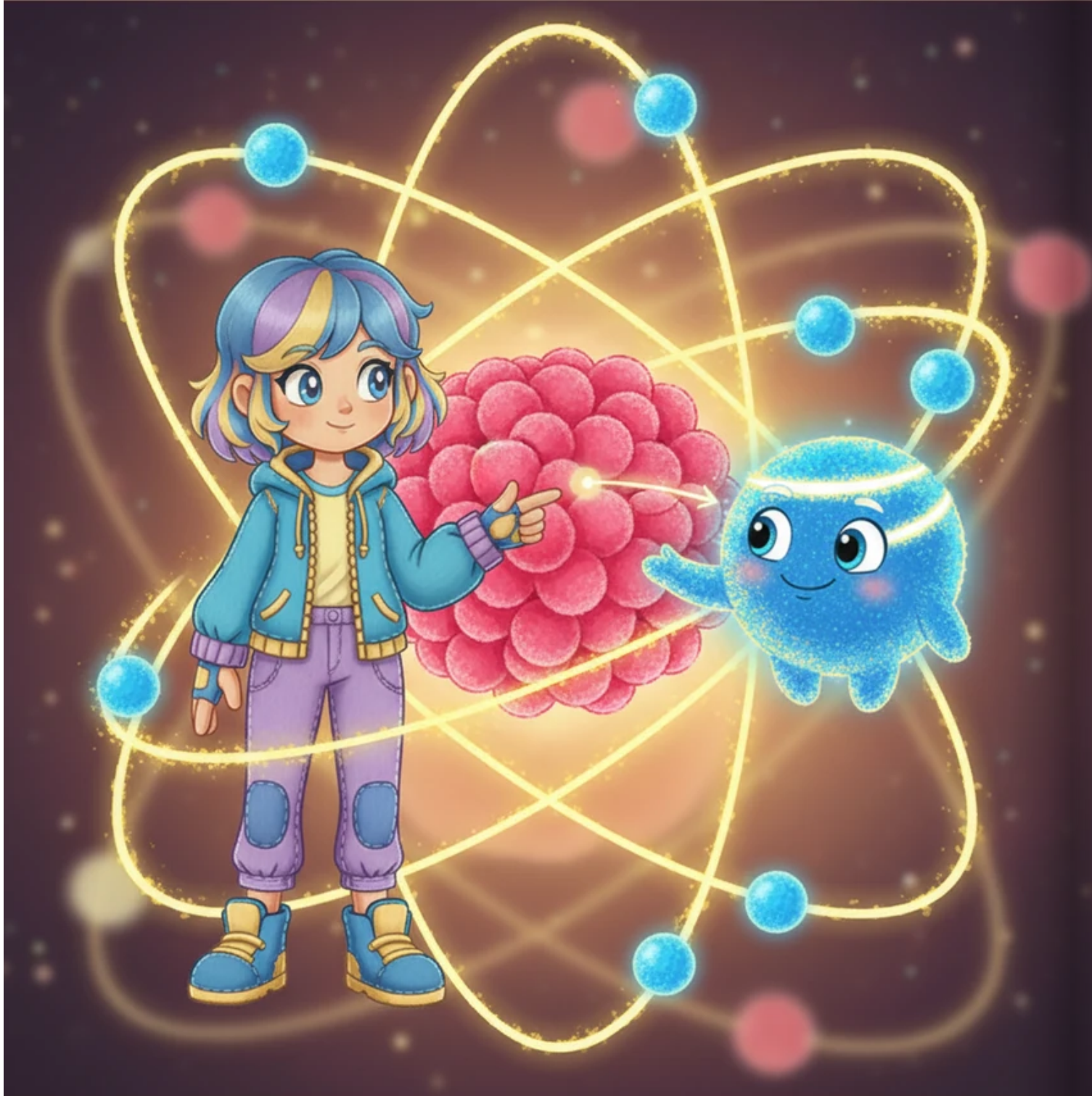
Аяру атасының ескі зертханасын аралап жүріп, үстел үстінде жатқан жұмбақ, жарқыраған шарды тауып алды. Одан шыққан жұмсақ күлгін және көк сәулелер бүкіл бөлмені сиқырлы нұрға бөледі.

Кенеттен жарық шардың ішінен Электрон есімді кішкентай, көңілді кейіпкер секіріп шықты. Ол өзінің жарқыраған денесімен Аяруға күлімсірей қарап, оны микродүниеге саяхатқа шақырды.

Аяру мен Электрон бір сәтте кішірейіп, атомның ішіне еніп кетті. Олардың айналасында алып планеталар сияқты айналып жүрген бөлшектер мен түрлі-түсті энергия толқындары билеп жүргендей көрінді.

Электрон Аяруға атомның ортасындағы ядроны және оң зарядталған протондарды көрсетті. Ол теріс зарядталған электрондар мен оң зарядталған ядроның арасындағы тартылыс күші әлемді қалай ұстап тұрғанын түсіндірді.

Олар ұзын, жарқыраған мыс сымның ішіне кірді, бұл жерде миллиондаған электрондар бір бағытқа қарай жүгіруге дайындалып тұр екен. Электрон бұл қозғалыстың электр тогы деп аталатынын айтып берді.

Аяру мен Электрон электрондар ағынымен бірге үлкен жылдамдықпен алға ұмтылды. Айнала ашық көк және сары түстерге боялып, энергияның қуатты лебі сезіліп тұрды.

Кенеттен жолдың ортасында үлкен үзіліс пайда болып, барлық электрондар тоқтап қалды. Тізбек үзілгендіктен, айналадағы жарық солғындап, энергия ағыны баяулай бастады.

Аяру қорықпай, Электронға көмекке келді. Олар бірлесе отырып, үзілген өткізгіштің екі ұшын жалғап, электрондардың қайтадан еркін қозғалуына жағдай жасады.

Тізбек тұйықталған сәтте бүкіл әлем жарқырап кетті. Аяру үлкен шамның қалай жанғанын және электр энергиясының қоршаған ортаға қалай жылу мен жарық сыйлайтынын өз көзімен көрді.

Саяхат аяқталып, Аяру зертханаға қайта оралды. Ол енді қарапайым жарық қосқышын басқан сайын, оның артында кішкентай электрондардың үлкен еңбегі тұрғанын білетін болады.